

WNIOSEK O EMERYTURĘ

Data sporządzenia wniosku
przez płatnika składek

dd		/		mm		/		rrrr	

Pieczęć i podpis osoby upoważnionej przez płatnika składek

Instrukcja wypełniania

Wypełnij ten wniosek, jeżeli starasz się o emeryturę z ZUS.

Ustalimy Twoje prawo do emerytury z ZUS i obliczymy jej wysokość. Ustalimy również kapitał początkowy, jeśli nie złożyłeś wniosku w tej sprawie, a kapitał ma wpływ na wysokość Twojej emerytury.

Jeżeli starasz się wyłącznie o emeryturę zagraniczną z państwa, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym – wypełnij tylko formularz wniosku odpowiedni dla państwa, w którym byłeś ubezpieczony (np. WZO-PL-1 dla USA, AU-PL 3 dla Australii, PL-CAN 1 dla Kanady).

Twój wniosek prześlemy do zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej, która ustali Twoje prawo do emerytury.

Zanim wypełnisz formularz, zapoznaj się z dołączoną do niego Informacją.

1. Wypełnij WIELKIMI LITERAMI
2. Pola wyboru zaznacz znakiem **X**
3. Wypełnij kolorem czarnym lub niebieskim (nie ołówkiem)

Dane wnioskodawcy

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rodzaj, seria i numer dokumentu
potwierdzającego tożsamość

--

Jeśli nie masz numeru PESEL, podaj serię i numer innego dokumentu

NIP

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Podaj, jeśli Twoim identyfikatorem podatkowym jest NIP

Imię

--

Nazwisko

--

Data urodzenia

dd		/		mm		/		rrrr	

Płeć
(K-kobieta/ M-mężczyzna)

Nazwisko rodowe
(zgodne z aktem urodzenia)

--

Poprzednio używane nazwiska

--

Imię ojca

--

Imię matki

--

Numer telefonu

--

Podaj numer telefonu – to ułatwi nam kontakt w Twojej sprawie

**Adres zameldowania na pobyt stały w Polsce/ adres ostatniego zameldowania na pobyt stały w Polsce/
adres miejsca pobytu w Polsce**

Ulica	<input type="text"/>		
Numer domu	<input type="text"/>	Numer lokalu	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>		
Miejscowość	<input type="text"/>		
Gmina/ dzielnica	<input type="text"/>		

Aktualny adres zamieszkania

Podaj, jeśli adres zamieszkania jest inny niż adres zameldowania na pobyt stały w Polsce.

Ulica	<input type="text"/>		
Numer domu	<input type="text"/>	Numer lokalu	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>		
Miejscowość	<input type="text"/>		
Gmina/ dzielnica	<input type="text"/>		
Nazwa państwa	<input type="text"/>		

Podaj, jeśli Twój adres jest inny niż polski

Adres do korespondencji

Ulica	<input type="text"/>		
Numer domu	<input type="text"/>	Numer lokalu	<input type="text"/>
Kod pocztowy	<input type="text"/>		
Miejscowość	<input type="text"/>		
Gmina/ dzielnica	<input type="text"/>		
Nazwa państwa	<input type="text"/>		

Podaj, jeśli Twój adres jest inny niż polski

Zakres wniosku

1. Wnoszę o przyznanie emerytury**2. Do obliczenia emerytury proszę przyjąć – wybierz jeden z wariantów:**

Nie wypełniaj, jeśli urodziłeś się po 31 grudnia 1948 r. i ubiegasz się o przyznanie emerytury, której wysokość będzie obliczona wyłącznie według nowych zasad.

zarobki pozwalające na ustalenie najkorzystniejszej kwoty świadczenia (zaznacz ten wariant, jeśli nie wiesz, który z niżej podanych sposobów obliczenia podstawy wymiaru emerytury wybrać)

zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych – wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożyłem wniosek,

od roku do roku
rrrr rrrr

zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych – poprzedzających bezpośrednio rok, w którym nabyłem prawo do zasiłku przedemerytalnego,

od roku do roku
rrrr rrrr

zarobki z dowolnych 20 lat kalendarzowych wybranych z całego mojego stażu pracy, przypadających przed rokiem, w którym złożyłem wniosek, tj. z lat:

podstawę wymiaru wcześniej przyznanej renty z tytułu niezdolności do pracy

podstawę wymiaru emerytury przyjętej do ustalenia świadczenia przedemerytalnego

3. Proszę o obliczenie wysokości emerytury według nowych zasad:

TAK NIE

Jeśli spełniasz łącznie następujące warunki:

- urodziłeś się przed 1 stycznia 1949 r.,
 - spełniasz warunki do uzyskania emerytury ustalonej i obliczanej według dotychczasowych zasad,
 - kontynuowałeś ubezpieczenia emerytalne i rentowe po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego,
- to na Twój wniosek emerytura może być obliczona na nowych zasadach, jeżeli jest wyższa od obliczonej na dotychczasowych zasadach.

4. Proszę o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym (OFE), na dochody budżetu państwa:

TAK NIE

Dotyczy niektórych osób, które przystąpiły do OFE. Jeśli przystąpiłeś do OFE i ubiegasz się o przyznanie wcześniejszej emerytury, to powinienes złożyć wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Jeśli nie pobrałeś emerytury przyznanej i obliczonej na dotychczasowych zasadach oraz w latach 2009–2014:

- ukończyłeś wiek uprawniający do wcześniejszej emerytury ustalonej według nowych zasad albo
 - osiągnąłeś powszechny wiek emerytalny uprawniający do nowej emerytury,
- wówczas, gdy złożysz ten wniosek, Twoja emerytura zostanie obliczona nie tylko na podstawie nowych zasad, ale również w części według dotychczasowych zasad i w części według nowych zasad.

Oświadczenia wnioskodawcy

1. Złożyłem wniosek obecnie Pobieram Nie dotyczy

Wybierz rodzaj świadczenia:

☐ zasiłek chorobowy	☐ wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy	☐ zasiłek z opieki społecznej
☐ zasiłek opiekuńczy	☐ zasiłek dla bezrobotnych	
☐ świadczenie rehabilitacyjne	☐ świadczenie pieniężne z powiatowego urzędu pracy	

2. Złożyłem wniosek o świadczenie Mam przyznane świadczenie Nie dotyczy

Wybierz rodzaj świadczenia:

☐ emerytura	☐ świadczenie przedemerytalne	☐ renta rodzinna
☐ emerytura pomostowa	☐ renta z tytułu niezdolności do pracy	☐ renta socjalna
☐ emerytura częściowa	☐ nauczycielskie świadczenie kompensacyjne	☐ uposażenie
☐ renta inwalidzka		

Wybierz instytucję:

☐ ZUS	☐ Wojskowe Biuro Emerytalne	☐ jednostka organizacyjna wymiaru sprawiedliwości
☐ KRUS	☐ Biuro Emerytalne Służby Więziennej	☐ Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA

Podaj miejscowość siedziby instytucji oraz numer sprawy

3. Pobieram: Nie dotyczy

☐ świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR		
☐ świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego		
☐ świadczenie pieniężne przysługujące żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnionym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu lub batalionach budowlanych		
☐ świadczenie pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych		
☐ ryczałt energetyczny	☐ dodatek kompensacyjny	☐ ekwiwalent węglowy

Podaj jednostkę ZUS, która wypłaca świadczenie oraz numer sprawy

8. Proszę o odroczenie przyznania emerytury z następującego państwa

UWAGA! Jeśli prosisz o odroczenie przyznania emerytury z danego państwa, to w celu uzyskania świadczenia z tego państwa w przyszłości będziesz musiał ponownie złożyć wniosek o emeryturę zagraniczną.

Załączniki

Załączam dokumentów.

Sposób odbioru odpowiedzi

- w placówce ZUS (osobiście lub przez osobę upoważnioną) pocztą na adres do korespondencji wskazany we wniosku na moim koncie na Platformie Usług Elektronicznych (PUE ZUS)

Świadomy odpowiedzialności karnej za składanie nieprawdziwych zeznań, oświadczam, że dane zawarte we wniosku podałem zgodnie z prawdą, co potwierdzam złożonym podpisem.

Data

dd	/	mm	/	rrrr			

Czytelny podpis

Informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), są dostępne w centrali lub terenowych jednostkach organizacyjnych ZUS oraz na stronie internetowej ZUS pod adresem: <http://bip.zus.pl/rodo/rodo-klauzule-informacyjne>

INFORMACJA

do wniosku o emeryturę

Co załatwisz tym wnioskiem

1. Gdy złożysz ten wniosek:
 - rozpatrzymy Twoje uprawnienia do emerytury z ZUS (w tym do okresowej emerytury kapitałowej¹) i wydamy decyzję w tej sprawie oraz
 - rozpoczniemy postępowanie o emeryturę z zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej – jeśli masz okresy ubezpieczenia lub zamieszkania za granicą w państwach członkowskich Unii Europejskiej (UE) albo Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).
2. Nie masz jeszcze wyliczonego kapitału początkowego? Ustalimy Ci go na podstawie tego wniosku, jeśli kapitał ma wpływ na wysokość Twojej emerytury.

Która placówka ZUS rozpatruje Twój wniosek

3. Wniosek o emeryturę możesz złożyć w każdej placówce ZUS, jednakże:
 - wniosek ten rozpatruje placówka ZUS właściwa ze względu na Twoje miejsce zamieszkania. Jeśli mieszkasz w Polsce, jest to adres zameldowania na pobyt stały,
 - jeśli nie masz adresu zamieszkania w Polsce, wniosek rozpatruje placówka ZUS właściwa ze względu na Twój adres miejsca pobytu lub adres ostatniego zameldowania na pobyt stały – w Polsce,
 - jeśli masz okresy ubezpieczenia lub zamieszkania za granicą w państwie członkowskim UE albo EFTA lub w państwie, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym Twój wniosek rozpatruje oraz przekazuje do zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej jedna z placówek ZUS², które realizują umowy międzynarodowe,
 - jeśli mieszkasz za granicą w państwie, z którym Polska nie zawarła umowy dwustronnej o zabezpieczeniu społecznym, Twój wniosek rozpatruje placówka ZUS właściwa ze względu na Twoje ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Polsce.

Zawsze możesz złożyć wniosek o emeryturę elektronicznie – przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) – na www.zus.pl. Musisz wówczas mieć założone konto na PUE ZUS oraz profil zaufany na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) lub bezpieczny podpis elektroniczny. Jednakże dokumenty, które dołączasz do wniosku złóż w placówce ZUS albo wyślij je pocztą.

Jak wycofać wniosek

4. Możesz wycofać ten wniosek – pisemnie, lub ustnie do protokołu. Nie musisz tego uzasadniać.

Wniosek o emeryturę z ZUS możesz wycofać:

- jeśli nie otrzymałeś decyzji w tej sprawie,
- w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymałeś decyzję.

¹ Okresowa emerytura kapitałowa dotyczy Cię, jeżeli jesteś kobietą, członkiem otwartego funduszu emerytalnego (w rozumieniu art. 3 pkt 4a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1097, z późn. zm.) oraz osiągnęłaś powszechny wiek emerytalny i masz ustalone prawo do emerytury na nowych zasadach.

² Wykaz placówek ZUS znajdziesz na stronie www.zus.pl.

Gdy wycofasz wniosek, umorzemy postępowanie w sprawie emerytury.

Jeśli wycofasz wniosek dotyczący emerytury zagranicznej, prześlemy informację do zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej.

Odroczenie przyznania zagranicznej emerytury

5. Jeśli nie chcesz, aby wniosek o emeryturę złożony w ZUS spowodował również ustalanie prawa do emerytury przez zagraniczną instytucję państwa członkowskiego UE/EFTA lub państwa, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym, możesz na tym formularzu wniosku prosić o odroczenie przyznania zagranicznej emerytury.

Jeżeli zaznaczysz na tym formularzu, że chcesz odroczenia przyznania zagranicznej emerytury z danego państwa, to w celu uzyskania emerytury z tego państwa w przyszłości będziesz musiał ponownie złożyć wniosek o emeryturę zagraniczną.

Członkostwo w OFE

6. Jesteś członkiem otwartego funduszu emerytalnego (OFE)³, jeżeli:
- część Twojej składki na ubezpieczenie emerytalne jest odprowadzana do OFE,
 - część Twojej składki przestała być odprowadzana do OFE i jest zapisywana na subkoncie w ZUS⁴,
 - Twoje środki są zapisane na subkoncie w ZUS⁴,
 - Twoje środki zgromadzone na rachunku w OFE zostały przekazane na subkonto w ZUS⁴.
7. Jesteś mężczyzną i członkiem OFE oraz osiągnąłeś już powszechny wiek emerytalny? Przy ustalaniu wysokości Twojej emerytury uwzględnimy środki, które masz na subkoncie w ZUS.
- Jesteś kobietą i członkiem OFE oraz po raz pierwszy wniosek o emeryturę składasz po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego przewidzianego dla mężczyzny? Powyższa zasada również Cię dotyczy.

Rekompensata za okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

8. Urodziłeś się po 31 grudnia 1948 r. oraz:
- a) nie masz ustalonego prawa do wcześniejszej emerytury, z tytułu Twojej pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze⁵,
 - b) nie masz ustalonego prawa do emerytury pomostowej, ani do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego
 - c) masz przebyty przed 1 stycznia 2009 r. okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat⁵
- wtedy ustalimy czy przysługuje Ci rekompensata⁶.

Do wniosku o emeryturę dołącz dokumenty potwierdzające wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie przed 1 stycznia 2009 r.

³ W rozumieniu art. 3 pkt 4a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.

⁴ O którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.).

⁵ Art. 32 lub art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887, z późn. zm.) – dalej jako ustawa o emeryturach i rentach z FUS.

⁶ Na warunkach określonych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 965, z późn. zm.).

Potrzebne dokumenty

9. Dokumenty, na podstawie których ustalamy emeryturę, to w szczególności:
- „Informacja o okresach składkowych i nieskładkowych” (formularz ZUS ERP-6),
 - zaświadczenia pracodawców (świadcstwa pracy) lub innego właściwego organu potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe w Polsce,
 - zaświadczenia pracodawców (świadcstwa pracy) potwierdzające wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze⁷,
 - dokumenty potwierdzające okresy ubezpieczenia za granicą – w państwach, z którymi Polska zawarła umowy dwustronne o zabezpieczeniu społecznym lub w państwach członkowskich UE/ EFTA,
 - zaświadczenie pracodawcy – płatnika składek o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w Polsce (może być wystawione na dotychczasowym druku ZUS Rp-7),
 - legitymacja ubezpieczeniowa, zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości zarobków,
 - odpis aktu urodzenia dziecka,
 - zaświadczenie szkoły wyższej potwierdzające okres nauki i programowy tok jej trwania,
 - książeczka wojskowa lub zaświadczenie z Wojskowej Komendy Uzupełnień o okresie czynnej służby wojskowej.

Ważne!

- jeżeli urodziłeś się po 31 grudnia 1948 r. i wnioskujesz o emeryturę ustalaną w całości według nowych zasad i masz ustalony kapitał początkowy – do wniosku dołącz jedynie wypełnioną *Informację o okresach składkowych i nieskładkowych* (formularz: ERP-6). Prawo do wnioskowanej emerytury nabędziesz bez względu na wymiar udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych. Jednocześnie przekazana przez Ciebie informacja o okresach składkowych i nieskładkowych będzie dla nas pomocna przy ustalaniu okresu uprawniającego do podwyższenia nowej emerytury do kwoty najniższego świadczenia⁸ – jeżeli zajdzie taka potrzeba.
- jeżeli wnioskowałeś wcześniej o inne świadczenie lub o ustalenie kapitału początkowego i przedłożyłeś dowody potwierdzające przebyte przez Ciebie okresy – wówczas w formularzu ERP-6 w polu *Wymień dołączone dowody* przy takim okresie wpisz, że dowody już przedłożyłeś ubiegając się o inne świadczenie/ ustalenie kapitału początkowego,
- nie musisz dołączać do wniosku dokumentów potwierdzających przebyte przez Ciebie po 1998 r. okresy:
 - składkowe, za które została opłacona składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
 - nieskładkowe takie jak: okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, zasiłków chorobowych i opiekuńczych, świadczenia rehabilitacyjnego,ponieważ ww. okresy uwzględnimy na podstawie zapisów na Twoim indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS, pamiętaj jednak o dołączeniu, w tym również za okresy pracy po 1998 r., dokumentów, które pozwolą Ci udowodnić określone warunki wymagane do przyznania emerytury, o którą wnioskujesz. Przykładowo:
 - do wniosku o emeryturę nauczycielską⁹, dołącz dokumenty potwierdzające okresy wykonywania pracy w charakterze nauczyciela oraz potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy oraz tryb i podstawę prawną rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy,
 - do wniosku o górniczą emeryturę bez względu na wiek¹⁰, dołącz dokumenty potwierdzające okresy wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

⁷ W rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

⁸ Na podstawie art. 87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

⁹ O której mowa w art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2016 r. poz. 1379, z późn. zm.), dalej jako Karta Nauczyciela.

¹⁰ O której mowa w art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Podstawa wymiaru emerytury ustalanej na dotychczasowych zasadach

- 10.** Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjmujemy Twoje wynagrodzenie, przychód, dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – jak również osiągnięte uposażenie. Przyjmujemy także kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.
- 11.** Podstawę wymiaru emerytury ustalamy:
- z 10 kolejnych lat kalendarzowych, które wybierzesz z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożyłeś ten wniosek,
 - z 10 kolejnych lat kalendarzowych, które poprzedzają bezpośrednio rok, od którego pobierasz zasiłek przedemerytalny, jeżeli w ciągu ostatnich 20 lat co najmniej przez 10 lat pobierałeś ten zasiłek,
 - z 20 lat kalendarzowych, które wybierzesz z całego Twojego stażu pracy, przypadających przed rokiem, w którym złożyłeś ten wniosek.
- Jeżeli w ciągu 10 kolejnych lat kalendarzowych byłeś też ubezpieczony za granicą w państwie, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym albo w państwie członkowskim UE/ EFTA – podstawa wymiaru emerytury może być ustalona z pominięciem pełnych lat ubezpieczenia za granicą.
- Jeżeli w ciągu 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłaszasz ten wniosek nie byłeś ubezpieczony w Polsce, podstawę wymiaru Twojej emerytury może stanowić podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających bezpośrednio przed rokiem, w którym po raz pierwszy byłeś ubezpieczony za granicą.
- Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury możesz również wskazać podstawę wymiaru:
- renty z tytułu niezdolności do pracy,
 - emerytury obliczonej, aby ustalić świadczenie przedemerytalne.
- 12.** Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie, który wskażesz, za podstawę przyjmujemy kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników – proporcjonalnie do okresu pracy i wymiaru czasu pracy.

Kapitał początkowy

- 13.** Kapitał początkowy obliczamy, jeśli urodziłeś się po 31 grudnia 1948 r. i masz opłacone składki na ubezpieczenie społeczne przed 1 stycznia 1999 r. Kapitał początkowy uwzględniany jest przy obliczaniu emerytury ustalanej według nowych zasad.
- Jeśli nie masz jeszcze ustalonego kapitału początkowego, do tego wniosku dołącz dokumenty (zob. pkt 9), które potwierdzą okresy pracy i wysokość Twoich zarobków w okresie:
- 10 kolejnych lat kalendarzowych, wybranych z okresu przed 1 stycznia 1999 r.,
 - 20 lat kalendarzowych, dowolnie wybranych z całego Twojego stażu pracy przed 1 stycznia 1999 r.
- 14.** Jeżeli w ciągu 10 kolejnych lat kalendarzowych byłeś też ubezpieczony za granicą w państwie, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym albo w państwie członkowskim UE/EFTA – podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalimy z pominięciem pełnych lat kalendarzowych ubezpieczenia za granicą.
- 15.** Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalimy z faktycznego okresu podlegania ubezpieczeniu przed 1999 r. jeżeli:
- urodziłeś się 31 grudnia 1968 r. lub później i nie możesz udowodnić 10 kolejnych lat kalendarzowych, w których osiągałeś zarobki,
 - urodziłeś się przed 31 grudnia 1968 r. i nie możesz udowodnić zarobków z 10 kolejnych kalendarzowych z powodu odbywania czynnej służby wojskowej lub pełnienia zastępczej służby wojskowej, korzystania

z urlopu wychowawczego albo nauki w szkole wyższej, odbywanej na jednym kierunku, pod warunkiem że nauka ta została ukończona.

16. Jeśli miałeś prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w dniu 31 grudnia 1998 r. i zachowałeś prawo do tej renty w dniu 1 stycznia 1999 r. do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego możemy przyjąć wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z decyzji, w której przyznaliśmy Ci rentę lub przeliczyliśmy jej wysokość.

Zawieszenie prawa do emerytury lub obniżenie jej wysokości

17. Zawiesimy wypłatę Twojej emerytury, jeżeli osiągasz zarobki, które są wyższe niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego¹¹. Obniżymy wysokość Twojej emerytury, jeżeli osiągasz zarobki wyższe niż 70% tego wynagrodzenia. Osiąganie zarobków nieprzekraczających 70% przeciętnego wynagrodzenia nie powoduje zmniejszenia emerytury.

Do zarobków wlicza się także pobrane przez Ciebie zasiłki: chorobowy, macierzyński i opiekuńczy oraz wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, świadczenie rehabilitacyjne i wyrównawcze, a także zasiłek wyrównawczy i dodatek wyrównawczy.

Ważne! Bierzemy też pod uwagę Twoje zarobki, jeżeli pracujesz lub prowadzisz działalność za granicą.

18. Jeśli osiągasz zarobki i osiągnąłeś powszechny wiek emerytalny – to nie zawiesimy wypłaty Twojej emerytury jak również nie obniżymy jej wysokości, z wyłączeniem przypadku wskazanego w pkt 19.
19. Zawiesimy Ci wypłatę emerytury bez względu na Twój wiek i wysokość zarobków, jeżeli kontynuujesz zatrudnienie bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywałeś je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Dotyczy to również osób pozostających w stosunku pracy za granicą, do których stosuje się polskie przepisy prawa pracy lub odpowiednie przepisy prawa państw członkowskich UE/ EFTA lub innych państw, z którymi Polska zawarła umowy dwustronne o zabezpieczeniu społecznym (oprócz Australii¹²).
20. Zaczniemy wypłacać Twoją emeryturę, która została zawieszona z przyczyn, o których mowa w pkt 19:
- od pierwszego dnia następnego miesiąca, jeśli rozwiążesz stosunek pracy z ostatnim dniem miesiąca,
 - od miesiąca, w którym rozwiążesz stosunek pracy – jeśli nie będzie to ostatni dzień tego miesiąca, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym złożysz wniosek o podjęcie wypłaty emerytury wraz z dokumentem potwierdzającym rozwiązanie stosunku pracy.

Jeśli mieszkasz za granicą w państwie członkowskim UE/ EFTA lub w państwie, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym, dokument potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy możesz złożyć za pośrednictwem instytucji ubezpieczeniowej państwa zamieszkania.

Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego emeryta zamieszkałego w Polsce oraz członków jego rodziny

21. Jako emeryta zgłosimy Cię do ubezpieczenia zdrowotnego. Na Twój wniosek zgłosimy także członków Twojej rodziny. Podaj ich dane na formularzu ZUS Rp-13 „Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego członków rodziny emeryta-rencisty-osoby uprawnionej do renty socjalnej – świadczenia przedemerytalnego/ zasiłku – nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego”.

¹¹ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w danym kwartale ogłasza w komunikacie Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Kwoty równe 70% i 130% przeciętnego wynagrodzenia znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce Baza wiedzy/ Składki, wskaźniki, odsetki/ Wskaźniki/ Emerytury i renty.

¹² Umowa po stronie australijskiej obejmuje wyłącznie emerytury z tytułu zamieszkania w tym państwie.

- 22.** Ubezpieczenie zdrowotne powstaje od dnia, od którego przysługuje Ci wypłata emerytury. Ubezpieczenie to wygasa od dnia, kiedy przestaniemy wypłacać emeryturę. W takiej sytuacji wyrejestrujemy z tego ubezpieczenia Ciebie i członków Twojej rodziny.
- 23.** Jeżeli w stosunku do Ciebie wygaś obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego, a ubiegasz się o przyznanie emerytury, wówczas masz prawo do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego emeryta zamieszkałego za granicą, w państwie członkowskim UE/ EFTA

- 24.** Ustalenia, czy określony emeryt otrzymujący świadczenie z ZUS, mieszkający w innym niż Polska państwie członkowskim UE albo EFTA podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu w Polsce, dokonuje Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ).
- 25.** NFZ na Twój wniosek, ustali czy polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego jest właściwe w odniesieniu do Ciebie. Dopiero po otrzymaniu z NFZ zawiadomienia o powstaniu obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego, Oddział ZUS wypłacający emeryturę zgłosi Cię do ubezpieczenia zdrowotnego oraz pobierze od wypłacanej Ci emerytury kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne i odprowadzi do NFZ. Na Twój wniosek zgłosimy także członków Twojej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego emeryta zamieszkałego za granicą, w państwie z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym

- 26.** Jeśli mieszkasz za granicą w państwie innym niż państwo członkowskie UE/EFTA i pobierasz emeryturę z ZUS, to z Twojej emerytury nie potrącamy składki na ubezpieczenie zdrowotne, a to oznacza, że nie jesteś objęty ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce.

Więcej informacji w sprawie prawa do leczenia w Polsce uzyskasz w placówce NFZ, lub pod numerami telefonów Infolinii Centrali NFZ: 0 800 392 976 oraz 22 572 60 42.

Identyfikator podatkowy

- 27.** Twoim identyfikatorem podatkowym¹³ jest:
- NIP – jeśli prowadzisz działalność gospodarczą lub płacisz podatek od towarów i usług,
 - numer PESEL – w każdym innym przypadku.

Gdzie znajdziesz więcej informacji o emeryturach

- 28.** Informacje na temat:
- warunków przyznawania emerytury oraz obliczania jej wysokości,
 - zasad uwzględniania okresów ubezpieczenia za granicą przy ustalaniu polskich emerytur
- uzyskasz w każdej placówce ZUS lub na naszej stronie internetowej **www.zus.pl**. Na stronie www.zus.pl znajdziesz też listę naszych placówek wraz z adresami i godzinami przyjęć. W zakładce Kalkulatory emerytalne możesz samodzielnie obliczyć prognozowaną wysokość swojej emerytury.

¹³ Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz.U. z 2016 r. poz. 476, z późn. zm.).